

MAGYARORSZÁG LOS ANGELES-I FŐKONZULÁTUSA

SCRIPTAMENT NYÍLT IRAT

A Brit Postahivatal elnöke, Sir William Preece 1876-ban a következőt mondta: *„Lehet, hogy az amerikaiaknak szükségük van telefonra, de nekünk biztosan nincs. Bővében vagyunk a futároknak.”*

A világ akkoriban kétségtelenül legnagyobb kommunikációs vállalatának elsőszámú vezetője ezzel az egy, elhamarkodott és önhitt mondatával hosszú időre beírta magát a megmosolyogtató idézetek gyűjteményébe. Ám korábban sem volt egyedül, elég, ha a technikai fejlődéssel kapcsolatos vakságok példatárából idézünk még néhányat: *„elképzелhető, hogy a komputerek a jövőben nem nyomnak majd többet 1.5 tonnánál”* – írta a Popular Mechanics magazin 1949-ben. Ugyanebben az évben Thomas Watson, az IBM vezetője, szintén a számítógépek jövőjével kapcsolatban osztotta meg a nézeteit: *„Véleményem szerint a virágzó világpiacra öt komputerre is lehet kereslet.”* De a pálmát kétségtelenül az Egyesült Államok Szabadalmi Hivatalának főbiztosa, bizonyos Charles H. Duell viszi el, aki úgy vélekedett 1899-ben, hogy *„minden, mit feltalálni lehetséges, feltaláltatott!”*

Az Egyesült Államok – és talán az egész világ – technológiai fellegrárában, a Szilícium-völgyben most egy valamit tudunk egész biztosan kijelenteni a jövőről: a telekommunikáció, a számítástechnika és általában véve a technológia újabb és újabb vívmányai nagyobb hatással lesznek a világunkra, mint az imént idézett urak jósták, sőt, mint azt most mi akárcsak gondolni mernénk. Ezért ma, a politikát, az utánunk jövő nemzedékek életét befolyásoló számtalan váratlan tényező, esemény, illetve előre jelezhető folyamat – mint a klímaváltozás, az ivóvízhiány, a migráció, hagyományos geopolitikai szembenállások – mellett nem feledkezhetünk meg az itt végbemenő technológiai forradalomról, mert az hosszú évtizedekre meghatározza majd a nemzetek fejlődését, átrajzolja a világ politikai és gazdasági térképét.

Széleskörű az egyetértés abban, hogy az ezredforduló első évtizedének végén a nyugati világ a globalizáció korszakából a technológia korába lépett. Vannak, akik ezt egy új ipari forradalomnak nevezik, de akárhogy is korszakoljuk a mögöttünk hagyott évszázadokat, évtizedeket, az előttünk álló időszaknak van néhány olyan karakterisztikus, meghatározó jelensége, amely innét, a Szilícium-völgyből ered, és amelyeket feltétlenül érdemes számba venni.

Platformforradalom

Robotizáció, AI, 3D nyomtatás, Big Data, Internet of Things – ezek a kifejezések mind azt takarják, hogy a globális értékláncokon belül a súlypont egyre inkább a digitális technológia felé toódik el, ez a technológia lehetővé teszi a fogyasztóhoz közeli gyártás lehetőségét, így végső soron, az új technológiáknak köszönhetően, megfordulhat a globalizáció iránya, és a

fejlett országokba visszatérhet az ipari gyártás. A digitális platformoknak köszönhetően pedig a globális értékláncok demokratizálódnak, így a globalizáció korával szemben ismét megnyílik a lehetőség a kisvállalatok, startupok számára, hogy egy remek ötlettel, ügyes gazdasági tervvel akár rövid idő leforgása alatt óriási gazdasági súlyra és végső soron politikai jelentőségre tegyenek szert.

Gondoljunk csak a Szilícium-völgyet meghatározó GAFA vállalatokra: Google, Amazon, Facebook és Apple. Ezeknek a digitális óriásoknak a többsége rendkívül fiatal cég – egyedül az Apple lóg ki a sorból 1975-ös alapításával –, és ingyenes szolgáltatásaik ellenére együttes tőzsdei értékük 2015-ben már 1600 milliárd euró volt, amely megközelítően azonos volt Spanyolország és Portugália együttes éves GDP-jével. A közös valamennyiben az, hogy a nyersanyagukat, amelyet kapitalizmusukhoz felhasználnak, úgy hívják: adat. Az ügyfeleket pedig úgy, hogy termék. De a digitális platformgazdaság új hatalmasságai közé felsorakozott közben a NATU is: a Netflix, az Airbnb, a Tesla és az Uber. Ez utóbbi kettő cég a mobilizációról alkotott eddigi felfogásunkat írta át: a Tesla – legfőképp ellentmondásos pénzügyi zseni vezetője, Elon Musk – kellett ahhoz, hogy a nagyközönség számára elérhető árú, a belsőégésű motorokkal felszerelt autókkal versenyképes hatótávú elektromos autó megteremtésével kavicsot dobjon a vízbe és kihívást teremtson az autóipar többi szereplője számára. És ezzel felvesse azt a kérdést, hogy a jövő autógyártása vajon továbbra is a hagyományos szereplők köré, vagy pedig az értékláncban legnagyobb árú és jelentőségű elemet, a szoftvert biztosító gyártók köré?

Az Uber, a gépkocsi park nélküli legnagyobb taxivállalat – egyebek mellett –, majd mind a mobilitás (Lyft), mind a turizmus (Airbnb) területén jelentkező cégek pedig bevezették a közösségi megosztásra épülő gazdaság fogalmát, mellyel magánszemélyek átmenetileg nem, vagy nem kellőképpen kihasznált javait és képességeit kínálják fel megosztásra. Ezekben mind az a közös, hogy a keresletet és a kínálatot digitális platform hangolja össze, és a hálózat nagyságával arányosan növekszik a szolgáltatás hatékonysága, így értéke is.

A robotizáció és a mesterséges intelligencia fejlődése pedig nem csak a munkaerőpiacra hat átfogóan, de az oktatásra is. Az eddigi vélekedéseink szerint a kreativitást, az innovatív, kritikai gondolkodást, a problémamegoldást, együttműködési készséget és kommunikációt igénylő munkafolyamatokon kívül minden automatizálható volt. Majd mind az önvezető autók radikális fejlődése – amelyekkel kapcsolatos minden hiba, baleset nem véletlenül vezető hír az Öböl-menti sajtóban –, illetve a Google éves konferenciáján bemutatott, a fodrászatban a telefonos ügyfélszolgálattal kapcsolatba lépő, önállóan időpontot foglaló mesterséges intelligencia ezt az elképzelésünket is újragondolásra készíti...

Techplomacy

A platformforradalom egyik, ha nem fő epicentruma a Szilícium-völgy, így a jelenleg mélyponton lévő uniós transzatlanti politikai kapcsolatok ellenére a gazdasági szálak erősödnek, és ezt tükrözik a növekvő számú és specializálódó képviseltek is. A számok magukért beszélnek: 3,3 mrd USD az Öböl-térség menti Európába irányuló befektetés – ami az összes investíció 56%-át teszi ki, míg Európa több mint 4 mrd USD-t hoz ebbe a térségbe: ez az összes, Öbölbe érkező befektetések csaknem fele. A vállalkozások számát tekintve is imponálóak a számok, hiszen 3200 Öböl-menti cégnek van európai fiiláléja, míg több mint

1000 európai lányvállalat található meg a San Francisco környéki ökoszisztémában, ez az összes fiilálé egyharmadára rúg.

Az egyre gyarapodó üzleti kapcsolatrendszert, európai kezdeményezésű inkubátorokat, akcelerátorokat tükrözi a formális intézményi jelenlét bővülése és mélyülése is. A San Francisco-i Öböl térségében a legkiterjedtebb az európai diplomáciai jelenlét Washington DC és New York után. A térségben 30 európai ország diplomáciai missziója tevékenykedik, különböző súllyal és létszámmal, a tiszteletbeli konzuli képvisellettől kezdve (pl. Románia, Szlovákia, Lengyelország, a Balti államok, stb.) egészen a dán tech nagykövetig. A dán „*tech nagykövet*” bár hasonló rendszerben működik, mint a klasszikus nagykövetségek, a „*techplomacy*” mégis újszerű megközelítés a diplomáciában, amelynek fő feladata a technológia által formált nemzetközi színtér kihívásaira adott válaszok megfogalmazása, hiszen ma már a nemzetek közötti információ és adatáramlás hasonló jelentőségű súllyal bír a világpolitika színterén, mint egy ország gazdasági teljesítőképessége. A képviselvek jelentős része azonban a hagyományos konzuli és külgazdasági feladatok különböző kombinációjaként működik, akár erre a feladatra alkalmazott KGA és Tét diplomatákkal (pl. Németország, Görögország), olyan kiküldöttekkel, akik diplomaták és egyszersmind az innovációs vagy állami promóciós intézmények megbízottai is (pl. Ausztria – Open Austria, Svájc – Swissnex), vagy diplomata státusz nélkül csupán befektetői intézmények megbízottai (pl. Czechinvest, Investment & Trade Agency).

CE Connection és EIT Digital

Ebben a versenyben különösen fontos, hogy Magyarország a V4-es, illetve közép-európai országokkal közösen jelenjen meg mind a humán és pénzügyi erőforrások leghatékonyabb felhasználása, mint a régió iránt érdeklődő befektetők legjobb elérése érdekében. Másrészt pedig minél szorosabban együttműködjön az Európai Unió erre szakosodott intézményeivel. Állomáshelyem januári elfoglalását megelőzően már felvettem a kapcsolatot a V4-es országok és Ausztria helyi képviselőivel, akikkel már korábban kialakult egy munkakapcsolat. A Czechinvest és a Polish Investment & Trade Agency 2-2, illetve az Open Austria immár hét főszereplővel rendszeres megbeszélést folytatunk. A cél, hogy a Magyarország, Ausztria, Lengyelország és Csehország helyi képviselői segítségével életre hívott úgynevezett CE Connection a Norvégia, Svédország, Dánia, Finnország és Izland diplomáciai és kereskedelmi képviselvei által létrehozott Nordic Innovation House-hoz hasonlóan folytassa az önálló brand építését, és minél több európai eseményen álljon elő önálló kezdeményezéssel. Ennek érdekében az elmúlt néhány hónap során két közös megjelenést hoztunk tető alá: 2018. április 16-án az építőipar, az energetika, az egészségügy, pénzügyek, a közlekedés vagy akár a telekommunikáció területén is piacvezető biztonságtechnikai vállalat, az RSA konferenciáját megelőző üzleti reggelit szerveztünk. A rendezvény meghívott előadója Gerhard Eschelbeck, a Google biztonsági főnöke volt, helyszíne a San Francisco-i Galvanize közösségi munkahely (coworking place). 2018. június 12-én pedig East Palo Altóban, a Szilícium-völgy egyik emblematikus városában a startupok, a kockázati és a társasági tőke világát körbejáró rendezvényre kerül sor négy meghívottal a CEc közös finanszírozásában „Startup Investing: Venture Capital versus Corporate Funding” címmel.

Az Öböl-térségében megjelenő hazai cégek megfelelő felkészítésében, illetve a Szilícium-völgy befektetőinek Magyarországra vonzásában hatalmas segítséget jelent a budapesti székhelyű European Institute of Innovation and Technology (EIT) egyelőre egyetlen San Francisco-i képviselőjével, hubjával, az EIT Digitalal történő együttműködés. A 2017 decemberi miniszteri látogatás utókövetésének eredményeképp elsőként Magyarországgal kerülhet aláírásra egy partnerségi program, amelynek értelmében az EIT Digital Silicon Valley támogatná magyar innovatív vállalatok szilícium-völgyi, valamint szilícium-völgyi innovatív vállalatok magyarországi megjelenését. Ennek keretében a magyar fél által elindítandó programba jelentkező startup cégeket az EIT Digital felmérné, a résztvevő cégek visszajelzést kapnak arra vonatkozóan, hogy ésszerű időhatáron belül van-e reális esélyük arra, hogy piacot találjanak a Szilícium-völgyben. Azon cégek számára, amelyek a szilícium-völgyi üzletfejlesztés mellett döntenek, az EIT Digital Silicon Valley Hub támogatást nyújt üzleti tervük elkészítésében, illetve helyhasználat, személyes felkészítés, kapcsolatépítéshez nyújtott segítség formájában. Az ajánlat másik része a szilícium-völgyi vállalkozók magyarországi üzleti tevékenységének ösztönzését és támogatását foglalja magába, ezen cégek magyarországi tevékenységét az EIT Digital Budapest Node támogatná. A kapcsolatok elmélyítését és kiterjesztését segíti az EIT Food és EIT Health a közeli jövőben várható megjelenése San Franciscóban.

Innovációs társaság, egyetemek, kutatóintézetek

Az Öböl-menti üzleti, innovációs és tudományos világban a magyar jelenlét és hálózat kiépítésében jelentős előrelépés a 2018. június 9-én létrehozott „Szilícium Völgyi Innovációs és Tudós Társaság”, melynek alakuló ülésén részt vett Széles Tamás Los Angeles-i főkonzul, illetve Czaun Miklós, az USA Nyugati Parti Magyar Tudósklub elnöke. Az utóbbi mintájára kialakított, ám a hely szellemiségéből és jellegéből fakadóan a tudományos élet mellett mindenekelőtt az innováció és technológia területén működő kutatókat, gazdasági szakembereket tömörítő szervezet célja a magyar vállalkozások segítése, fiatal egyetemisták, kutatók támogatása, rendszeres előadásokkal egymás munkájának, kutatásainak, innovációinak megismertetése, és nem utolsósorban szoros együttműködés a magyar diplomáciával a stratégiai célok elérésében.

A társaság – összetétele folytán – jelentős segítséget nyújthat az Öböl-menti egyetemekkel és kutatóintézetekkel létrehozott és kialakítandó kapcsolatok megerősítésében. Magyar Levente államtitkár 2016. március 21-én, a San Francisco-i Alkonzulátus megnyitását követően együttműködési szándéknyilatkozatot írt alá a Magyar Nemzeti Kereskedőház nevében a UC Berkeley Egyetemen a magyar vállalkozásfejlesztési és startup világ bekapcsolásáról az egyetemen folyó világszínvonalú oktatási és gyakorlati alapokon nyugvó inkubációs és akcelerációs tevékenységekbe. A Szijjártó Péter miniszter úr által tavaly decemberben kezdeményezett megállapodás megkötése a Stanford Research Institute-tal (SRI) pedig küszöbön áll. Az Öböl-mentén két legrangosabb és világszerte a legszínvonalasabbak közé sorolt UC Berkeley és Stanford Egyetem mellett kulcsfontosságúnak tartom a térség többi egyetemével és kutatóintézetével való kapcsolatfelvételt lehetséges együttműködés céljából akár diákcseré, akár posztgraduális képzés vagy kurzusok, szimpóziumok, közös projektek létrehozása területén. Ennek keretében kerestem fel a kutatóközpontok közül a legendás Palo Alto Research Institute-ot (PARC), amelyben olyan újdonságok láttak napvilágot, mint a

lézernyomtatás, az Ethernet, a grafikus felhasználói felület, az egér, vagy a kliens-szerver modell, ahol megszületett az első személyi számítógép, és amely ma egy 250 főt alkalmazó open innovation központ. És az egyetemek közül a University of San Franciscot és a University of Santa Clarat, mindkét esetben várva a központ illetve a lehetséges magyar partnerintézmények jelentkezését az együttműködés megkezdésének szorgalmazására.

Az alkonzulátusnak értelemszerűen nemzetpolitikai küldetése is van, ez irányú feladataimnak tettem eleget szónokként főkonzul úr képviselőként a San Francisco-i és Öböl környéki magyarság a református gyülekezetben, Redwood Cityben, az ökumené jegyében celebrált március 15-i megemlékezésén; illetve az itteni diaszpóra hagyományos kulturális rendezvényén, a májusi Hungarian Heritage Festivalon. És első alkalommal az alkonzulátuson is leadhatták szavazataikat a magyar állampolgárok az áprilisi országgyűlési választásokon, itt a központból érkező KVI tagjaival sikeresen és eredményesen bonyolítottuk le a szavazást: a névjegyzékben szereplő állampolgárok 88.1%-a, 266 fő jelent meg és adta le voksát.

2018 szeptemberében két jelentős eseményre készülünk: Áder János köztársasági elnök úr látogatására a San Francisco-i klíma csúcson (Global Climate Action Summit), melyet szeptember 12-14 között rendeznek, valamint az immár hagyományosnak számító Techcrunch Disrupt SF 2018 rendezvényen, ahol az elmúlt két évben is részt vett az alkonzulátus. Idén is a V4+, illetve CEc országokkal közösen megjelenve, valamint a Los Angeles-i MNKH-val összefogva szeretnénk a magyar startupokat bemutatni, remélve, hogy az IET Digitallal aláírandó megállapodás életbe lépésével, a hazai előválogatással fajsúlyos eseményt sikerül tető alá hozni, amelynek eredményeképp már középtávon is gyökeret ereszthet néhány ígéretes magyar vállalkozás a San Francisco-i Öböl termékeny, de sűrűn vetett talajában.

A magyar vállalkozásokkal, kutatókkal, egyetemi szakemberekkel, külföldi potenciális befektetőkkel, ide delegált diplomatákkal és kereskedelmi, befektetési megbízottakkal való kapcsolattartáson; hazánkat, a magyar vállalkozásokat és a V4-es régiót bemutató rendezvények szervezésén túl elsődleges feladatommak tartom a San Francisco-i Öböl ökoszisztémájának mélyreható elemzését, bemutatását. A nyugati világ jövőjét alapvetően meghatározó technológiai forradalom kétségtelenül innét indul, ennek megértése, az erre adott válaszuk dönti el hazánk helyzetét, súlyát, befolyását az előttünk álló évtizedekben.

Széles Tamás
Főkonzul